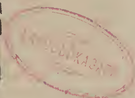
Fundatz
for
Tugthuset
paa
Island.

Christiansborg den 3die Martii 1784.

Kiøbenhavn,
trykt hos Directeur P. M. Hopffner, Hans Kongelige Majestæts og Universitets Bogtrykker.

i Christian den Syvende, af Guds Naade,

Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn, Dytmersken og Oldenborg;

Giøre alle vitterligt: At Vi, for at see hemmede adskillige ved Tugthuuset paa Vort Land-Island indsnegne Uordener, samt paa det samme desbedre kan tiene til det dermed havende Diemeed, deels at straffe Misgierninger og deels at forekomme Selvraadighed, Løsgiengerie og anden Uorden blant Almuen, allernaadigst have funden for got til en bestandig Fundation for bemeldte Tugthuus at anordne og fastsætte følgende:

I. §.

Om hvilke, der bør sættes i Tugthuuset.

1.) Da det Islandske Tugthuus Arbeide neppe kan ventes at blive haardt eller Disciplinen i samme saa streng og en saadan Indretning paa Landsbøiden, som denne, at kunne have den udfordrende

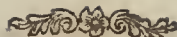
Kraft og Egenskaber, at grove Forbrydere eller Misgierningsmænd kunde der, efter Fortieneste, blive afstraffede, saa bør ingen saadanne Maleficantere, som efter Loven eller Forordningerne have fortient at dømmes til Fæstnings og Rasphuus-Arbeide eller Slaverie, omendskiønt kuns paa nogle Aar, efterdags settes i det Islandske Tugthuus, dog bør de, som til fornævnte Fæstnings eller Rasphuus-Arbeide eller Slaverie ere dømte, indleveres til Tugthuuset og der i Bevaring holdes, indtil de til Kiøbenhavn kunde forsendes: Derimod, da der udi Island baade af Mandfolk og Fruentimmer skal findes saa mange ledige, dovne og vanartige, men dog friske og stærke Omløbere, saavelsom ogsaa lade, gienstridige og modtvillige Tienestefolk, som ikke lystre deres Hosbondes Befalinger, og det er ligesaa overeensstemmende med andre Landes Indretninger og Love, som de desuden der i Landet vanskelig uden en vel indrettet Tugthuus Indretning vel kunde hemmes, eller i det mindste meget formindskes, saa skal:

2.) a) Alle saadanne friske og arbeidsføre Betlere og Omløbere under 30 Aar, som efter et Aar efter at denne Foranstaltning om Tugthuuset er bleven offentlig bekiendtgiort, enten ikke har antaget eller fæstet sig i aarlig Tieneste hos nogen eller med et rigtigt Pas og Beviis fra Syssselmændene kan legitimere dem og den lovlige Næringsvei de bruge, i hvor de findes af alle og enhver, med alt hvad de maatte føre med sig, opbringes og ufortøvet, efter Repstyrernes Foranstaltning, henføres til nærmeste Syssselmand, som strax paa en summarisk Maade skal dømme ham i Tugthuuset i nogen Tid paa Stiftamtmandens nærmere Approbation, da Syssselmanden derpaa uden Ophold ogsaa skal foranstalte ham sendt til Tugthuuset, og gotgiøres Syssselmanden de derpaa anvendende Omkostninger enten af det, som maatte kunde udbringes for det som Omløberne kunde føre med sig, som Heste eller andet, der forresten bør tilhøre og opbringes Tugthuuset til Beste, eller og disse Omkostninger, naar

Bet-

Betleren intet medbringer, lignes paa og gotgiøres af det Syssel, i hvilket Omløberen i de sidste 2 Aar for den længste og meeste Tiid kunde regnes at have opholdt sig, og bør ethvert Syssels Sysselmand paa Embeds Vegne være forbunden til at forskaffe saadanne Omkostninger inddrevne, naar de derom af vedkommende Amtmand tilsiges; skulde Repstyrerne ikke ville foranstalte Betlerne førte til Sysselmanden, bør de betale den samme Mulct, som paa lige Maade bør deeles for al den Tiid de maatte forsømme det; De vanføre Folk, som ei ganske og aldeles kan fortiene til deres Underholdning, maa indsættes i Tugthuuset, adskildt fra dem, som til Straf ere indsatte, hvor de maa underholdes imod at fortiene ved deres Arbeide, Tugthuuset til Beste, hvad de kan overkomme, men de som aldeles intet eller ganske ubetydeligt til deres Livs Ophold kan fortiene, besørges forsørget af Reppen.

b) Skal alle grove, modtvillige og ulydige Tienestefolk, hvorunder ogsaa skal forstaaes de der i Landet saa kaldede Kiøbemænd, som leie deres Arbeide til en eller anden til en vis Tiid, der enten ikke ville forrette det lovlige og skikkelige Arbeide, som deres Hosbonder tilsige dem, eller og formedelst Drukkenskab og Bortreiser uden Hosbondens Tilladelse, forsømme samme og ligesaa de, som paa urette Tider maatte bortløbe af deres Tieneste, alle indsættes i Tugthuuset paa nogen Tiid efter Omstændighederne, og skal ved Proces-Maaden i disse Sager forholdes saaledes: At Hosbonden med foranstaltet Hielp tillige af Repstyrerne og Vidner, som kan haves, bringer den skyldige til Sysselmandens Boepæl, efterat de nogen Tiid forhen have skriftlig tilkiendegivet ham Sagen med sine Omstændigheder, da Sysselmanden strax, naar Vidnerne ere afhørte, afsiger Dommen uden Betaling og besørger den til nærmeste Directeur, som paategner den til at exeqveres og derhos tillige bestemmer den Tiid, i hvilken den Skyldige skal arbeide i Tugthuuset; Men ingen som herefter dømmes i Tugthuuset, skal indsættes der paa længere Tiid, end

i det høieste 5 Aar; Dog maa det, efter Stiftamtmandens, som den øverste Tugthuus Directeurs Foranstaltning, være tilladt, at løslade en Tugthuuslem, uagtet den Tiid han skulle arbeide i samme, ikke maatte være forbi, i disse Tilfælde:

1.) Naar Tallet af dem, som maatte indtages i Tugthuuset, er fuldt, og andre desformedelst ikke kunde imodtages, men den løsladende dog i den Tiid han har været i Tugthuuset, har viist en kiendelig Forbedring i sin Opførsel: og

2.) Naar een eller eens Venner eller Slægtninge vil udløse een med Penge, naar denne ellers forresten har udviist en taalelig Opførsel i Tugthuuset, hvilke Indløsnings Penge eller Betaling, som bør regnes Tugthuuset til Indtægt, Stiftamtmanden efter Omstændighederne skal fastsætte.

c) De Fruentimmer, som for Løsagtighed, efter Landets Love dømmes til Tugthuuset, indsættes i det Islandske Tugthuus, om det endog er paa Livstiid og maa ei forflyttes til Børnehuuset i Kiøbenhavn.

3.) I dette Tugthuus maa indtages saa mange, som Huuset kan rumme, og dets Indkomster, Lemmernes Fortieneste iberegnet, kan underholde.

4.) Omendskiønt de unge, som ere under 30 Aar, hos hvilke helst kan ventes Forbedring i Tugthuuset, fornemmelig bør indsættes i samme, saa skal dog de, som ere ældre, naar de ikke ere over 50 Aar, ogsaa dømmes i Tugthuuset paa 1 a 2 Aar, eller og kortere Tiid, naar de inden samme noget kan have forbedret sig, da de siden af Sysselmanden bør sættes i Tieneste i det Syssel, hvorudi de ere fødde; Børn derimod, som ei endnu have fyldt deres 14de Aar, sættes

sættes ikke i Tugthuuset, men straffes af deres Forældre eller Formyndere med Riis.

5.) Ingen, som udkommer igien fra Tugthuuset og fra Directionen er forsynet med et got Skudsmaal om sin Opførsel i samme, maa af nogen bebreides, at han har været i Tugthuuset, men han skal, det uanseet, ansees og agtes for ligesaa ærlig og skikkelig, som andre.

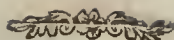
II. §.

Om Arbeide, samt Opsigt og Disciplin i Tugthuuset.

1.) Tugthuus Arbeidet skal fornemmelig bestaae i Uld-Arbeide inden lukte Dørre, saasom Pillen, Brekken, Skruppen, Karden og Spinden, saavel til Renning, som Islet, hvilket forarbeidede Uldgarn ansees at kunne med Fordeel afsættes ved Fabriqven i Reikevig til Nytte for begge Stiftelserne, hvorom Vores Danske Cancellie i sin Tid nærmere haver at correspondere med Handels-Directionen. Unge Fruentimmer, som indsættes paa visse Aar i Tugthuuset, kunde anvendes til at spinde Hør og Hamp, til Nytte for dem selv i Tiden, saa kunde og nogle af de i Tugthuuset indsatte Mandfolk anvendes til Fiskerie, som kunde komme Tugthuuset i sin daglige Oeconomie tilgode.

2.) Dog kan der ogsaa i Tugthuuset fra private Folk modtages Uld til at lade spinde sammesteds for Betaling, om saadant af nogen kunde forlanges, og bør denne Betaling af Tugthuus-Directionen ansættes saa ringe som mueligt og mindre, end saadan Arbeide kan faaes for hos andre i Landet, som derved drive nogen Næring. Skulle og Tiderne eller Omstændighederne falde saa, at

Tugt-

Tugthuuslemmerne ligesaavel, som ved ovenmeldte Arbeide, kunde fortiene deres Underholdning ved at forarbeide og knytte Strømper, kan det og efter Directionens Gotbefindende blive et Arbeide for nogle i Tugthuuset, ligesom og Tugthuuslemmerne i Almindelighed, saavel om Foraaret, som om Sommeren i Hoeslets Tiden, maa bortleies enten Dage- eller Ugeviis til private Folk i Nærheden ved Tugthuuset, som kunde finde Fordeel ved at leie deres Arbeide, hvilket, om det accorderes dageviis, betales med 6 ß. eller hvad Directionen efter Tidernes Leilighed maatte finde for got at bestemme i Dagløn for en Karl om Dagen, foruden hans Føde, som den, der leier ham, bør skaffe, men tages han i een eller fleere Uger, betales for Ugen ikkuns 2 Ḿ. Courant, men for et Fruentimmer 1 Ḿ; Dog bør den, som leier en Tugthuuslem, være ansvarlig for sammes Tilbageleverelse i Tugthuuset, eller, om han ikke giør det og ikke bedre passer paa den leiede Tugthuuslem, end saa, at han i hans Tieneste maatte finde Leilighed til at bortløbe, skal den, som har leiet ham, til Tugthuuset betale 4 Rdlr. for hvert Aar, som den bortløbne kunde have haft tilbage at arbeide i samme eller selv besørge ham opsøgt og tilbageleveret.

3.) Arbeidet i Tugthuuset skal baade Sommer og Vinter alle Søgnedage begynde Klokken 6 om Formiddagen, da Morgen-Bøn i Tugthuuset, (som i næstfølgende No. 13 befales) alletider bør være ude og Tugthuuslemmerne saaledes arbeide til Klokken 12, da de spiise og derefter igien sættes til deres Arbeide Klokken 1½ og vedblive samme til om Aftenen Klokken 10, da de igien spise, Klokken 11 holdes Aftenbøn og naar samme er ude, bør Tugthuuslemmerne strax forføie dem i deres Seng.

4.) Af alt det Arbeide, som Tugthuuslemmerne giøre i Tugthuuset, skal dem hver Dag foreskrives et vist Maal, hvilken de, inden hver Dags Arbeidstid er ude, skulle have forrettet eller og i

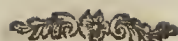
vidrig

vidrig Fald, efter Tugtmesterens Tilsigende, straffes med Tampen, men kan en Tugthuuslem, forend Arbeidstiden er forbi, faae sit foreskrevne Arbeide færdigt, kan han, om hans foresatte Dags Verk findes saavel arbeidet, som det bør være, anvende den øvrige Tid til at arbeide for sig selv, eller og, om han arbeider for Tugthuuset over det Maal, som bliver foreskrevet, skal det stykkeviis betales ham, eftersom derfor billig kan vorde fastsat.

5.) Den Tugthuuslem, som i sit Arbeide ikke lystrer Fabriqve- og Tugtemesterens Befalinger, skal strax i saavel Oeconomi, som Fabriqve-Mesterens (naar de ere tilstæde) og de øvrige Tugthuuslemmers Paasyn og Overværelse, af Tugthuusets Vægter udstaae den Straf, som Tugtmesteren, i Følge den ham givende Instruction, efter Omstændighederne paalægger; Og dersom en Tugthuuslem skulle være saa ulydig, at han, efter mange Gange alvorlig at være afstraffet for saadant og formanet om at forbedre sig, dog ikke skulle giøre det, skal saadan Tugthuuslem, efter Stiftamtmandens og øvrige Tugthuusets Inspectørers derom giørende Forestilling, hensendes til Arbeide, om det er Mandfolk, i Rasphuuset, men Qvindfolkene til Børnehuuset i Kiøbenhavn.

6.) Saavel Mandfolk, som Fruentimmer i Tugthuuset bør om Natten sove hver for sig, saaledes at alle Mandfolkene skal ligge paa et Kammer for sig selv, og Qvindfolkene paa et andet Kammer, og bør disse Kammere udvendig med en god Hengelaas eller anden Lukkelse, være vel forsynede.

7.) Ingen Tugthuuslem maa uden Tugtmesterens Tilladelse gaae ud eller bort fra Tugthuuset nogensteds hen, under den Straf Tugtmesteren derfor strax paalægger, men undviger nogen Tugthuuslem af Tugthuuset, skal han første Gang, naar han igien paagribes, straffes alvorlig med Tampen 3 Dage efter hinanden; Undvi-

ger han anden Gang, skal han ikke allene udstaae den samme Straf, men og desuden derefter bestandig være sluttet og arbeide i Jern. Men skulle den samme desuagtet dog finde Leilighed til, tredie Gang at bortløbe af Tugthuuset, skal han, om det er Mandfolk, hensendes til Rasphuuset, men om det er Fruentimmer, i Børnehuuset.

8.) Skulle nogen befindes at have tilhiulpet eller befordret en Tugthuuslems Undvigelse, og ikke efter sin Pligt strax ved Repstyrerne eller Syſſelmanden giort Anstalt til hans Heftelse og Opbringelse, skal samme, i hvem det og er, betale for saadan Svig og Underfundighed 10 Rdlr. til Tugthuuset, eller og for hver Rigsdaler, som han ikke kan betale, arbeide i Tugthuuset i 14 Dage; Betiener en saadan noget, enten geistligt eller verdsligt Embede, skal han, foruden ommeldte Mulct, efter lovlig Tiltale have sit Embede forbrudt.

9.) Tugthuuset skal herefter, naar denne Indretning begyndes, stedse, baade Dag og Nat være lukket, at det ikke af nogen anden, end den, som Nøglen dertil er betroet, hverken ind- eller udvendig kan oplukkes, og bør derfor Oeconomus ikke betroe Nøglen til nogen anden, end den Portner eller Dør-Oppasser, som han til den Ende holder, og hvortil hannem af Tugthuusets Kasse maae tilstaaes aarlig 20 Rdlr.

10.) Portnerens eller Dør-Oppasserens Forretning skal allene være, vel og troelig at passe paa Nøglen til Tugthuuset og at det bestandig er lukket, samt at ingen anden kan komme ind eller ud af samme, end de han lukker op for, og bør han, baade naar han lukker nogen ind eller ud, strax passe paa at lukke igien og tage Nøglen til sig. Han maa ikke lukke op for andre af Tugthuuslemmerne, end de, som af Tugtemesteren kunde faae Tilladelse at gaae ud; Men for dem, som ville lukkes ind i Tugthuuset, bør uden paa Døren ind-

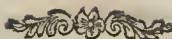
rettes

rettes enten en Klokke eller Hammer at ringe eller banke paa Døren med. For denne Portners Troskab og Redelighed bør Oeconomus indestaae og være ansvarlig.

11.) Bør ogsaa af Oeconomo anskaffes en Vægter i Tugthuuset, for hvilken ham gotgiøres af dets Kasse 20 Rdlr. aarlig. Denne Vægter skal om Vinteren Klokken 8te, men om Sommeren Klokken 9 hver Aften være kommen paa sin Vagt, og ikke gaae bort af samme, forend Klokken 6 om Vinteren, og om Sommeren Klokken 5 om Morgenen. Vægterens fornemste Forretning paa hans Vagt, som han holder inde i Tugthuuset, skal være, at passe paa Orden og Roelighed i Tugthuuset om Natten, samt, saasnart han maatte formerke til nogen Uorden eller Uroelighed, strax at anmelde den for Oeconomo og Tugtmesteren. Fornemmelig bør Vægteren paa det flittigste passe paa, at der ikke om Natten opkommer Ild i Tugthuuset, samt at ingen hverken gaaer ud eller ind af samme om Natten, til hvilken Ende Vægteren paa sin Vagt meest bør opholde sig i Forstuen, hvor der alle Nætter om Vinteren, naar Natten er mørk, bør hænge en Lygte med Lys i. Vægteren skal og, efter Tugtmesterens Sigende og Befaling, uddeele til hver Tugthuuslem den Straf, som han bør udstaae.

12.) Dersom enten den forommeldte Portner eller Vægter skulle i disse deres Forretninger ved Tugthuuset befindes i nogen Underfundighed eller Utroeskab, skal de derfor ufortøvet tiltales, og for saadan Utroskab dømmes og straffes efter Omstændighederne og Utroskabens Beskaffenhed.

13.) Baade Vinter og Sommer skal saavel Morgen som Aften holdes en Bøn i Tugthuuset: om Morgenen, forend Lemmerne begynde at arbeide, og om Aftenen strax efterat Arbeidet er endt. Ved denne Bøn bør saavel Oeconomus som Tugtmesteren og alle Tugthuuslemmerne være tilstæde.

14.) Til at holde denne Bøn i Tugthuuset Morgen og Aften, samt om hellige Dage, naar Guds-Tienesten ikke holdes i Reikevig, til at læse paa sædvanlig der i Landet brugelig Maade i Huus-Postillen, hvilket bør skee imellem Klokken 11 og 12, samt endelig paa saadanne hellige Dage til at catechisere og overhøre Tugthuuslemmerne i deres Christendom, bør Oeconomus holde een fra Skolen dimitteret Student, til hvilken Oeconomus ikkuns tillegges af Tugthuus-Kassen 10 Rdlr. aarlig, da han forresten kan bruge samme Student som Informator eller andet til sin egen Tieneste.

15.) Alle hellige Dage, naar Guds-Tienesten forrettes i Reikevig, bør Tugtmesteren og den forommeldte Student paasee, at Tugthuuslemmerne, samlede og paa een Gang i Følge med dem, gaae til og fra Kirken, hvor saavel Mandfolk, som Fruentimmer iblant Tugthuuslemmerne, alletider bør sættes paa et Sted for sig selv yderst i Kirken, og bør de paasee, at Tugthuuslemmerne paa disse Dage ikke have nogen Omgang eller Gemeenskab med Sognefolkene. Naar Tugthuuslemmerne, uden dertil given Tilladelse forsømme at indfinde sig saaledes i Kirken, og ligesaa naar de udeblive fra Morgen- og Aften-Bønner i Tugthuuset, straffes de derfor efter Tugtmesterens Sigende, enten med Tampen, eller anden derfor i hans Instrux foreskrivende Straf.

III. §.

Om Oeconomus og hans Forretninger.

1.) Saavel Oeconomus, som Tugtmesteren tilligemed Portneren og Vægteren, bør ved Antagelsen aflegge deres Eed til Directionen, i akt at handle trolig og redelig efter denne Vores allernaadigste Fundatz; og de dem fra Directionen meddeelende Instructioner, samt dertil hørende Ordres. Oeconomus, som især skal være

re en ædruelig, fornuftig og driftig Mand, bør forestaae alle Tugthuusets Udgivter, saavel for Proviants og Victualiers Indkiøb, som raae Uld til Spinden, samt Vadmel, tilligemed Strømper og Skoelæder til Lemmernes Klæder, alt efter det Reglement, som derom, saavel for Tugthuuslemmernes Spiisning, som deres Klæder, bliver giort, og bør Oeconomus til den Ende ved hvert Aars Michaelis-Dags Tider være saavel forsynet baade med Forraad af Mad og raae Uld, at den kan ansees vel tilstrækkelig for et heelt Aar til Tugthuuslemmernes Arbeide og Underholdning.

2.) Bør han ugentlig af Tugtmesteren imodtage det som Tugthuuslemmerne have spundet, enhvers for sig adskilt, paa det da nærmere kan eftersees, om og af hvem noget maatte være skiødesløst og sludderagtig arbeidet, og forsvarlig forvare samme, samt paa de Tider, som skee bør, levere det til Fabriqven i Reikevig og modtage derfor Betaling. Oeconomus annammer ogsaa og indkræver Betaling for det Arbeide, som Tugthuuslemmerne uden for Tugthuuset kunde giøre hos dem, som leie deres Arbeide, efter den Anviisning og Anmeldelse, som han til den Ende faaer hos Tugtmesteren.

3.) De Penge, som Oeconomus maatte fattes til Ulds og Victualiers Indkiøb for Tugthuuset, udbetales ham af Landfogden efter Stiftamtmandens Anviisning, eller og af Stiftamtmanden selv, om han har Kassen under Hænder.

4.) Oeconomus bør aarlig til Stiftamtmanden aflegge et ordentligt og complet Regnskab, for hvert Aars Indtægt og Udgivt, og derved i Henseende til Indtægten fornemmelig observere, at han ved at anføre samme, tillige bør bielægge den med Tugtmesterens ugentlige Angivelser til ham paa hvad Tugthuuslemmerne hver Uge have arbeidet og fortient. Men, i Henseende til Udgivten iagttager han, at specificere og anføre hver Post for sig selv; dog bør i Victualier

tualier eller Mad til hver Tugthuuslem aldrig af Oeconomo anføres meere i hans Regnskab, end der til en Tugthuuslem i Mad bliver tilstaaet, og bør han derhos med Tugtmesterens Attest gotgiøre, at Tugthuusets Lemmer hvert Aar have været saa mange og saalænge, som han for hver anfører.

5.) Dette Regnskab, som Landfogden efter Stiftamtmandens Tilsigende reviderer, bør aflegges til hvert Nyt-Aar, og den Beholdning, som Tugthuuset da ved hvert Aars Udgang kunde have, saavel af spundet Garn, som raae Uld, bør af Tugtmesteren attesteres.

6.) Hverken Oeconomus eller nogen anden maae forlange nogen Tugthuuslems Arbeide for intet, og ikke uden den derfor her fastsatte Betaling.

7.) Naar en Tugthuuslem døer, da bæres han bort og begraves ved de andre Tugthuuslemmer, og betales for en Tugthuuslem, som begraves paa Reikevigs Kirkes Kirkegaard af Tugthuusets Kasse til Kirken 1 ℔ Danske, men Jords Paakastelse skal Præsten forrette for de 5 Rdlr., som ham derfore, saavelsom og for den Opsigt han bør have med Tugthuuslemmernes Saligheds-Sag og Underviisning i Religionen, aarlig tillægges af Kassen. Materialierne til Liigkisten skal Oeconomus besørge og anføre til Udgivt i sit Regnskab, men den eller de af Lemmerne, som best kan, bør forfærdige den og slaae den sammen.

8.) Overhovedet bør Oeconomus i alt paasee Tugthuusets og dets Kasses Beste, og anmelde til Directionen alt, hvad han i den Anledning maatte troe at være tienligt at iagttage. Skulle Oeconomus nogensinde blive befunden i at handle imod denne hans Pligt, advares han derom af Stiftamtmanden, da han, om han

derefter

derefter ikke skulle rette sig, bør sættes fra Tienesten, samt desuden, efter Omstændighederne og hans Forseelses Beskaffenhed, med anden Straf ansees.

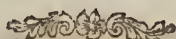
IV. §.

Om Tugtmesteren.

1.) Tugtmesteren skal i Almindelighed have den noieste og skarpeste Opsigt med Tugthuuslemmernes Arbeide, saavel i Hensigt til, at dem umuelig tilstædes, at gaae orkesløse paa den Tiid, som de bør arbeide, som og at de hver Dag tilveiebringe saameget Arbeide, som dem bliver foreskrevet, alt under den Straf, som derfore fastsættes, og som i Tugtmesterens Overværelse, og efter hans Tilsigende af Vægteren bør exeqveres paa Tugthuuslemmerne.

2.) Tugtmesteren bør holde over den best muelige Orden iblant Tugthuuslemmerne i Tugthuuset, hvori Oeconomus ogsaa paa sin Side bør komme ham til al muelig Hielp, og saavel han, som Tugtmesteren paasee, at Tugthuuslemmerne ikke begaae nogen Uordentligheder eller Excesser, samt, at om samme skulle indtreffe, de da strax see dem afstraffede og hemmede; Men skulle nogen Tugthuuslem, enten ved at begaae Drab, tragte nogen i Tugthuuset efter Livet, eller noget andet, saa hoiligen forsee sig, at han efter Anseende kunde formodes, enten at kunne komme til at miste Livet, eller og paa Livs-Tiid vorde sat i Slaveriet, skal saadan en Tugthuuslem, efter Tugtmesterens og Oeconomi Foranstaltning, strax skilles fra de andre Lemmer, og paa et Kammer for sig selv, som til den Ende alletider bør være ledigt i Tugthuuset, indsluttes og sættes i stærk Jern, da der siden ufortøvet skal anlægges Action imod ham, og han efter Fortieneste ansees og dømmes.

3.)

3.) Ingen Tugthuuslem maa have Tilladelse i sit eget Ærende at udgaae af Tugthuuset, uudtagen til Kirken.

4.) Bør Tugtmesteren alletider bievaane Bønnerne i Tugthuuset, at han desbedre kan vide, om Lemmerne ikke forsømme samme, og derved iagttage den Orden og Anstændighed, som de bør. Han skal og, saa ofte det er ham mueligt, være tilstæde, naar Tugthuuslemmerne holde deres Aftens- og Middags-Maaltiider.

5.) Tugtmesteren skal holde en ordentlig Dagbog, over hvad Tugthuuslemmerne daglig arbeide eller forrette, hvori ogsaa bør antegnes, naar nogen Tugthuuslem til andre bliver udleiet, samt til hvem og paa hvor lang Tiid. Af denne Dagbog giver Tugtmesteren ved hver Uges Udgang et rigtigt Udtog til Oeconomo, da det Garn, som hver Uge er spundet, bør tillige leveres til ham; Saa skal og Tugtmesteren tillige i en a parte Dagbog annotere, hvad Fiskeriet daglig giver af sig, og hvorledes samme anvendes til Lemmernes Nytte, hvilke Dagbøger fremlegges som Beviis ved Tugthuusets aarlige Regnskab, som foreviises i Directions-Forsamlingen.

6.) Overhovedet bør Tugtmesteren i sin Omgang med Tugthuuslemmerne bestandig iagttage sin Myndighed, og skiønt ham, for saavidt det kan bestaae med denne hans Myndighed, og den Disciplin Tugthuuslemmerne bør være under, ikke formeenes at bruge den Lemfældighed imod dem, som dermed kan passe sig, bør han dog altid lave det saa, at denne Lemfældighed er blandet med det Slags Alvorlighed og Strenghed, som hører og er nødvendig til den Forskiel, der er imellem ham, og de under ham staænde Tugthuuslemmer, over hvilke ham er tillagt saa megen Magt og Myndighed, som for ham er fornøden til at forsvare sin Post i Tugthuuset og holde der den Disciplin, han bør.

7.)

7.) Endelig bør Tugtmesteren i alle Maader iagttage og efterleve den Instruction, som ham herforuden til hans Efterretning vorder given, og forresten, saavidt det kan staae til ham, i alt paasee og befordre Indretningens Tarv og Beste.

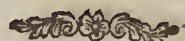
8.) Directionen ved Tugthuuset skal udvælge en Mand til Tugtmester, som haver saa megen Kundskab om Uldspinderie, at han deri kan underviise Lemmerne i fornøden Tilfælde, da han og kan tage een eller tvende af de best underviiste Lemmer til at underviise de andre, naar fornødiges, og skulle der ved Tugthuuset mangle den fornødne Kundskab om det Slags Arbeide, som derfra af Fabriken i Reikevig maatte forlanges, da haver Fabriken at gaae Tugthuuset til Haande med den fornødne Veiledning, hvorom dog Vores Danske Cancellie nærmere med Handels-Directionen haver at correspondere.

V. §.

Om Directionen over Tugthuuset.

1.) Bestandige Directeurer ved Tugthuuset skal være Stiftamtmanden, Biskoppen paa Skalholt, Laugmanden i Søndre-og Øster-Laugdømmet (naar han boer saa nær ved Tugthuuset, at han beqvemmelig kan indfinde sig der saa ofte Samlingerne holdes) samt Landfogden og Sysselmanden i Kiose Syssel, som tillige er Herredsdommer i Guldbringe-Syssel.

2.) Samtlige Directeurer skal forsamle sig 4 Gange om Aaret og da lade sig underrette om Tugthuusets Tilstand og Forfatning og Betienternes Forretninger; den første af disse Samlinger bestemmer Stiftamtmanden, og siden aftales de følgende Samlinger af samtlige Directeurer per plurima; Biskoppen kan i sit Forfald udnævne at møde paa sine Vegne, Provsten i Guldbringe-Syssel og Laug-

manden, i sit Forfald, Syßelmanden i Arnæs eller Borgefiords-Syßsel. I den første Forsamling udfærdige samtlige Directorer Instruction for enhver Betient, hvoraf Directionen giver enhver især sin Gienpart, Originalen derimod beholder Directionen med enhver Betients Paaskrift, at de heraf have faaet Gienpart, og at de forpligte sig under sin Eed at holde sig samme efterrettelige.

3.) I disse Forsamlinger beslutter og resolverer Directionen alt det, som den kan ansee nyttigt for Indretningen at iverksætte, eller og til Vore Collegier forestille til Iverksættelse, hvad enten de saa maatte tage Anledning dertil af dem selv, eller af Betienternes ved Tugthuuset, eller andres Forslage; men i alle de Sager og Tilfælde, hvor en hastig Resolution, i Anledning af nogen Begivenhed i Tugthuuset, maatte udfordres, og som derfor ikke maatte oppebie de ordentlige Forsamlinger, resolverer Stiftamtmanden allene; Skulle noget uformodentlig paakomme, sammenkalder Stiftamtmanden strax de nærmest boende Directører, som Landfogden, Provsten og Herredsdommeren, og tilligemed dem foranstalter det nødvendige. I alle i denne Paragraph benævnte Samlinger, skal Herredsdommeren holde een af samtlige Directører igiennemdraget og forseglet Protokol over hvis i Forsamlingen passerer og resolveres, som hver Gang af de tilstædeværende Directører skal underskrives.

4.) I de Tilfælde, som en Tugthuuslem, enten i Følge denne Fundations 4 §. 2 Art., eller formedelst anden saa grov og strafværdig Opførsel, ikke længere bør være i Tugthuuset, men forsendes enten til Slaveriet, Raspe- eller Børnehuuset i Kiøbenhavn, skal efterdags saadanne Sager hverken for Laugtinget eller Over-Retten der i Landet indkomme, at de derved ikke forlænge skulle traineres, men de skal afgiores og paadømmes af Tugthuusets Direction, da Syßelmanden dog ikke skal have Votum i samme, i Tilfælde af, at han i Forveien kunde have dømt i Sagen. Saadanne Directionens

Dom-

Domme skulle i Tilfælde af, at den skyldige appellerede, forestilles Os, hvis ikke bortsendes den skyldige strax med de første Skibe.

VI. §.

Om Regnskab og Beholdning.

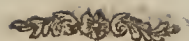
1.) Ei allene Syssellmændenes Regninger med behørige Attester bielagte, for Kiendelsen til Tugthuuset, isteden for i Leiermaals Forseelser at sidde paa Vand og Brød, men og deres aarlige Regninger for Tugthuus-Contributionen, saalænge den vedvarer, tilligemed Beløbets contante Betaling, indleveres ved Aarets Udgang eller i det seeneste inden paafølgende Julii Maaneds Udgang til Landfogden, udi hvilke Regnskaber han udsætter de behøvende Antegnelser til vedkommendes Erklæring, som han tilligemed sin Vedtegning remitterer til Tugthuus-Directionens endelige Decision, fra hvilken Vedkommende ei maa appellere.

2.) Landfogden reviderer ligeledes Tugthuus-Forstanderens Regnskab, da med Antegnelser, Erklæring, Vedtegning og Decision omgaaes, ligesom i næstforegaaende Artikel er foreskrevet.

3.) Herpaa forfatter Landfogden et aarligt General Regnskab over Tugthuusets heele Indtægt og Udgift, hvorudi alle de forbemeldte Regninger ere inddragne og som Bielage medfølge, som udi May-Maaneds Forsamlingen af Directionen eftersees, om alting vedbørlig og i en behørig Orden er efterkommet.

4.) Alt hvis af Tugthuusets aarlige Indtægt maatte overskyde samme Aars Udgivt, leverer Landfogden til Stiftamtmanden, som besørger slig en Beholdning, det første skee kan, paa Rente vedbørlig udsat.

For-

Forbydende alle og enhver herimod, eftersom forskrevet staaer, at hindre eller udi nogen Maade Forfang at giore under Vor Hyldest og Naade. Givet paa Vort Slot Christiansborg udi Vores Kongelige Residentz-Stad Kiobenhavn den 3die Martii 1784.

Under Vor Kongelige Haand og Signet.

CHRISTIAN R.

J. G. Moltke.

Luxdorph. P. Aagaard.